

1. *Rådmannen rapporterer i tråd med årshjulet. Det bør etterstrebtes å behandle tertialrapporter i hovedutvalg før FO og KS. Det bør hensyntas ved legging av møteplan.*

Rådmannen vil også i 2019 utarbeide månedlige økonomirapporter i henhold til kommunestyrets vedtak til budsjett for 2017 den 15.12.2016 sak 2016/144, punkt 3. Tertialrapportene vil være mer utfyllende enn månedsrapportene og Rådmannens målsetting er at tertialrapporten skal være en effektiv og komplett rapportering som inneholder alle elementene kommunestyret skal ha tilbakemelding på. Den politiske behandlingen av tertialrapportene vil starte i hovedutvalgene fra og med 1. tertialrapport 2019.

Rådmannen fremlegger med dette økonomirapport pr. mars 2019. Driftsbudsjettet for 2019 er minst like krevende som det var for 2018 når kommunen skulle dekke inn 45 mkr etter forpliktende plan. Det er budsjettet med en fondsavsetning på nær 40 mkr som skal gå til å bygge opp det generelle disposisjonsfondet og rentefondet. Det er helt essensielt at nevnte fondsbeholdninger bygges opp for å kunne møte fremtidige utfordringer, og ikke benyttes til å øke driftsrammene. I budsjettopplegget for kommunene i 2019 har regjeringen redusert det kommunale skattøret fra 11,8% til 11,5 %. Dette er trolig tenkt som mottiltak for den høye skatteveksten de siste årene knyttet til personlig utbytte sfa tilpasninger til skattereformen. En slik justering representerer en viss risiko for en økonomisk nedside i prognosene.

Vurderingskriterier

Følgende kriterier anses som vesentlige for vurdering av saken:

☒	Økonomiske forhold	☐	Juridiske forhold
☐	Personalspørsmål	☐	Organisasjonsspørsmål
☐	Betydning for næringsutvikling	☐	Betydning for miljøet
☐	Betydning for eiendomsforhold	☐	IKT og innovasjon
☐	Forhold som gjelder barn og unge	☐	Forhold som gjelder eldre
☐	Forhold som gjelder universell utforming	☐	Forhold som gjelder folkehelsen
☐	Forhold som gjelder samfunnsikkerhet/beredskap	☐	Annet:

Generelt om de valgte kriteriene:

Tall i mkr	Årsbudsjett, opprinnelig	Årsbudsjett, inkl. endringer	Årsprognose pr. Mars	Prognoseavvik pr. Mars
Fellesinntekter	-1 596,7	-1 596,7	-1 596,7	-
Fellesfunksjoner	-14,4	-14,4	-14,5	0,096
Sentraladministrasjon	113,0	113,0	113,3	-0,322
NAV	60,2	60,2	59,9	0,235
Undervisning og oppvekst	658,0	658,0	658,0	-0,002
Helse og omsorg	644,6	644,6	644,5	0,022
Teknisk	88,7	88,7	88,7	0,021
Kultur og idrett	46,7	46,7	46,8	-0,073
VAR og Havn	-	-	-	-
Totalt	-0,0	-0,0	0,0	-0,0

Fellesinntekter

Statstilskudd

Skattetalene fra SSB viser at kommunene fikk inn 48,7 mrd. kroner og fylkeskommunene 10,1 mrd. kroner i skatteinntekter i løpet av årets første tre måneder. Dette er henholdsvis 4,5 prosent og 4,1 prosent mer enn i tilsvarende periode i 2018.

I mars måned isolert økte skatteinntektene i kommunene med 4,1 prosent og i fylkeskommunene med 3,7 prosent, målt i forhold til samme måned i fjor. I 2019 er skattøret satt ned både for kommunene og fylkeskommunene. Dette gjør utslag på tallene fra og med mars måned. Skatteinntektene i januar og februar var i stor grad knyttet til innteksåret 2018.

Skatteinntekter i form av forskuddstrekk fra arbeidsgivere viser en vekst på 4,3 prosent for kommunene og 3,8 prosent for fylkeskommunene sammenliknet med perioden januar-mars i fjor.

I statsbudsjettet for 2019 er skatteveksten på årsbasis anslått til 0,4 pst for kommunene og 1,6 pst for fylkeskommunene.

Rammetilskudd og kompensasjonstilskuddet prognostiseres som budsjettert

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten prognostiseres som budsjettert. Retakseringen i forbindelse med nye vurderingsregler knyttet til de tidligere «verker og bruk» viser et noe lavere inntektstap enn tidligere anslått, men det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til den lovede kompensasjonsordningen. Det er ventet at opplegget rundt kompensasjonsordningen kommer i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai mnd.

Finans

Renter knyttet til løpende lån er beregnet og budsjettert ut i fra en antakelse om full gjennomføring av vedtatt investeringsbudsjett, med tilhørende låneopptak 2 ganger i året (juni og november), til en gjennomsnittrente på 2,2 %. I snittberegningen ligger også renter knyttet til VAR-investeringene. Det er varslet at rentenivået vil stige gjennom 2019, og selv om store deler av renteporteføljen er sikret også gjennom 2019 vil en renteøkning påvirke den delen av porteføljen som ligger i det flytende rentemarkedet, samt den delen av porteføljen hvor låneopptakene ennå ikke er gjennomført og sikret. Det er videre budsjettert med 2 mkr til andre finanskostnader herunder renteutgifter til bruk av trekkrettigheten. Selv om bruken av trekkrettigheten i 2018 var vesentlig lavere enn den har vært de siste årene vil rådmannen avvente utviklingen lenger ut på året før sikrere prognose settes. Budsjettposten er forøvrig redusert med 1 mkr fra 2018 til 2019.

Fond

Den budsjetterte avsetningen til disposisjonsfond på 39,4 mkr opprettholdes i prognosen pr. januar. Det samme gjelder bruk av disposisjonsfondet på 3,1 mkr.

Fellesfunksjoner

Fellesfunksjonene prognostiseres totalt sett i balanse. Det prognostiseres en noe høyere utgift til AFP, men samtidig lavere utgifter til forsikringspremie enn det som ble lagt til grunn på budsjettidspunktet.

Sentraladministrasjon

Per mars prognostiseres sentraladministrasjonen tilnærmet lik balanse, med i et merforbruk på 0,3 mkr. Det er kun små mer og mindreforbruk på enhetene innenfor kommunalområdet.

NAV

Per mars prognostiseres NAV i balanse. Det er avvik mellom andre utgifter og andre inntekter. Årsaken til dette er blant annet øke strømutfgifter og utgifter i forbindelse med økning i antall brukere av økonomisk sosialhjelp. Under andre utgifter dekkes også tiltak som «fra intro til arbeid» og tilskudd til Kirkens bymisjon. I tillegg prognostiseres det høyere inntekter i form av refusjon fra staten og integreringstilskudd enn det som er budsjettert.

Arbeidsavklaringspenger har ført til en utfordring på utgifter til økonomisk sosialhjelp. Det vil det også gjøre videre i 2019. Årsaken til denne utviklingen er innstramninger i regelverket for arbeidsavklaringspenger. AAP er en folketrygdytelse som skal sikre personer inntekt i perioder der man på grunn av sykdom eller skade har behov for hjelp fra Nav for å komme i arbeid. Vi er i gang med å få en mer nøyaktig rapportering på disse tallene og vil rapportere på dette i 1 tertial. Det er viktig å merke seg at

vi bruker alle tilgjengelige tiltak for å forhindre et merforbruk, men det har gitt oss en ekstra utfordring for 2019.

Undervisning og oppvekst

Det er forventet en prognose i balansen og denne er dermed lik som ved forrige rapportering. Det arbeides systematisk med kvalitetssikring av enhetenes prognoser. Den økonomiske situasjonen for enhetene er svært krevende, og det fordres meget stram økonomistyring fra enhetslederne. Enhetene arbeider med tiltak i sine budsjetter for inneværende år. Dette er et svært krevende arbeid og enhetene har et meget begrenset handlingsrom for uforutsette situasjoner som kan kreve noen ekstra former for økonomiske belastninger. For skolene er dette særlig synlig ved behov for ekstraordinære tiltak eller ved pålegg fra fylkesmannen.

Kultur og idrett

Enheten prognostiserer balanse for 2019. Kultursalen rapporterer pr februar et mindreforbruk på omlag 0,1 mill.kr. Hovedbiblioteket har et merforbruk knyttet til lønn på omlag 0,6 mill.kr. Årsak til dette ligger i at det ved inngangen til budsjett 2019 ble beregnet feil i budsjettgrunnlaget på lønn ifht permisjoner. Enheten har gjort tilpassninger slik at det pr februar er et mindreforbruk på omlag 0,3 mill.kr. Ytterligere tiltak er innarbeidet i mars rapporten slik at Hovedbiblioteket pr mars har et mindreforbruk på 42 000,- Administrasjonen jobber fortløpende med ytterligere tiltak for å balansere driften.

Helse og omsorg

Kommunalavdelingen rapporterer om en prognose i balanse for 2019. Den økonomiske situasjonen er imidlertid svært krevende. Stadig flere og mer omfattende avlastningsvedtak utfordrer økonomisk rammen. Dette er kostnadskrevende vedtak uavhengig av om de er i egen regi eller i privat regi. I tillegg er antall pasienter fra sykehuset som trenger bistand fra kommunen økende.

Teknisk

Rammen for teknisk sektor er i 2019 på 88,6 mill.kr. Rammen for 2018 var på 81,5 mill.kr. og endringene består i hovedsak i en økning på art vedlikehold eiendom på to mill.kr. samt utgifter til brannstasjon på 2,3 mill.kr. Utover det er endringer knyttet til generell lønns- og prisvekst.

Teknisk leverer pr mars en prognose i balanse. Kun små avvik i enhetene

Eiendom

Enheten rapporterer pr. mars om et merforbruk på 0,22 mill. kr.

VAR

For VAR forventes balanse innen utgangen av året. Det er imidlertid et underliggende prognoseavvik knyttet til avløpsområdet på 2,7 mkr.

Dette skyldes at renter og avskrivninger i 2018 var høyere enn budsjettet, derav ble det brukt mer av fond for avløp enn forventet. I tillegg ble fond for avløp delt i to, et for avløp og et for slam. Dette i henhold til retningslinjene for selvkost.

Rådmannen vil jobbe videre med kvalitetssikring av prognosen og vil komme tilbake med eventuelle løsningsforslag i 1. tertialrapport.

Bruttolønnsutvikling

Tabellen under viser forbruk på fast og variabel lønn under respektive kommunalavdelinger/-områder, og hvordan disse er forbrukt i forhold til periodisert budsjett, samt prognose.

Artsgruppe 10 Lønn til fast ansatte, også tillegg som kveld, helg, natt og helligdag.

Artsgruppe 20-40 Variabel lønn som vikarutgifter, ekstrahjelp og overtid.

Artsgruppe 70 Fast lønn – vedlikehold. (hovedsakelig knyttet til fordelingskapitler)

Artsgruppe 75 Lønn Renhold

Omr.	Artsgr.	Artsgrp.navn	Akk.regn	Budsjett	Prognose	Avvik årsprognose
NAV	10	Fastlønn	4 300	15 691	15 743	52
	20-40	Variabel lønn	160	100	237	137
SUM NAV			4 460	15 791	15 980	189
Sentraladm.	10	Fastlønn	12 392	48 955	48 791	-164
	20-40	Variabel lønn	329	493	963	470
SUM Sentraladm.			12 721	49 448	49 755	307
Undervisning og oppvekst	10	Fastlønn	94 878	329 422	333 140	3 718
	20-40	Variabel lønn	6 942	13 429	19 540	6 112
SUM Undervisning og oppvekst			101 820	342 851	352 681	9 830
Helse og omsorg	10	Fastlønn	120 288	436 632	438 238	1 606
	20-40	Variabel lønn	18 783	69 837	75 665	5 828
	75	Renhold	1 514	5 574	5 642	68
SUM Helse og omsorg			140 585	512 043	519 545	7 502
Kultur & Idrett	10	Fastlønn	4 152	14 832	15 315	483
	20-40	Variabel lønn	96	178	283	104
SUM Kultur & Idrett			4 248	15 010	15 597	587
Teknisk	10	Fastlønn	19 812	76 227	75 384	-843
	20-40	Variabel lønn	769	1 541	1 769	228
	70	Fastlønn vedlikehold	105	36	133	97
SUM Teknisk			20 686	77 804	77 285	-519
Halden Kommune	10	Fastlønn	255 822	921 759	926 611	4 852
	20-40	Variabel lønn	27 079	85 578	98 457	12 880
	70	Fastlønn vedlikehold	105	36	133	97
	75	Renhold	1 514	5 574	5 642	68
	Sum Fast og variabel lønn			284 520	1 012 947	1 030 843

Undervisning og oppvekst

Fastlønn: Det er et prognostisert merforbruk på fastlønn som i hovedsak relateres til behov for organisatoriske delinger, samt til oppfølging av enkeltelever.

Variabel lønn: Det er et prognostisert merforbruk på variabel lønn. Sykefraværet generere et behov for vikarer som gjør at det blir et merforbruk

Helse og omsorg

Kommunalavdelingen har enkelte sykepleierstillinger ubesatt som dekkes opp av vikar sykdom. Det er ikke gitt budsjett for å dekke opp fødselspermisjon og prosjektbelastninger hvor driften er videreført for tiltak som vi søker tilskuddsmidler for i 2019. Tilskuddsmidler budsjetteres ikke da inntekten ikke er helt sikker, det vil gjøres budsjettendringer når innbetaling av tilskudd er bokført.

Kultur og idrett

Fastlønn: Merforbruket er knyttet opp til hovedbiblioteket. Årsak til dette ligger i at det ved inngangen til budsjett 2019 ble beregnet feil i budsjettgrunnlaget på lønn ifht permisjoner.

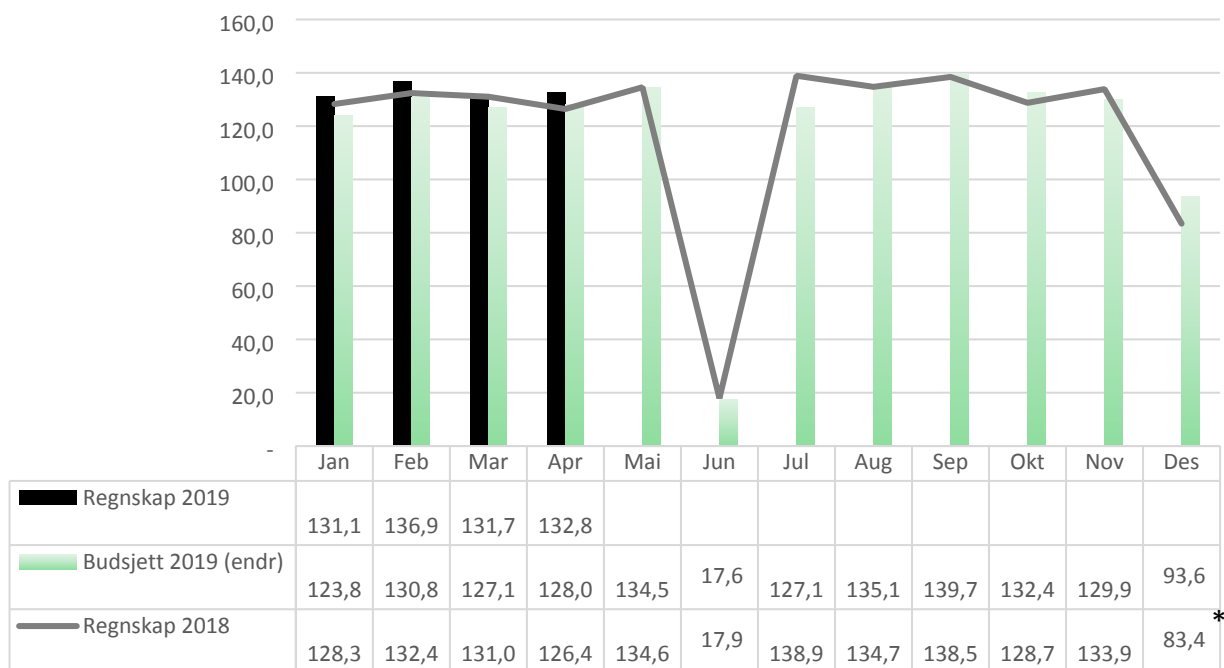
Variabel lønn: Merforbruket er knyttet opp til kultursalen som bruker flere ekstrahjelper enn budsjettet. Dette har sammenheng med at de har en ubesatt faststilling.

Teknisk

Fastlønn: Mindreforbruk fastlønn skyldes ubesatte stillinger.

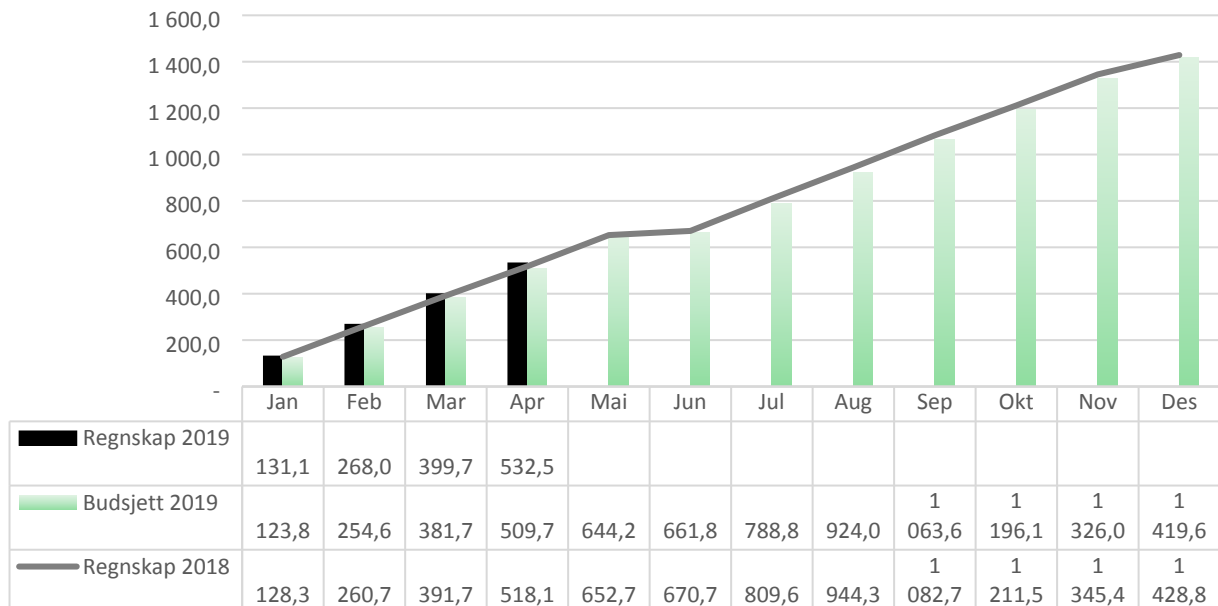
Variabel lønn: Merforbruk variabel lønn skyldes i hovedsak overtid brann og noe ekstrahjelp som følge av ubesatte faste stillinger.

Utvikling brutto lønn, mnd

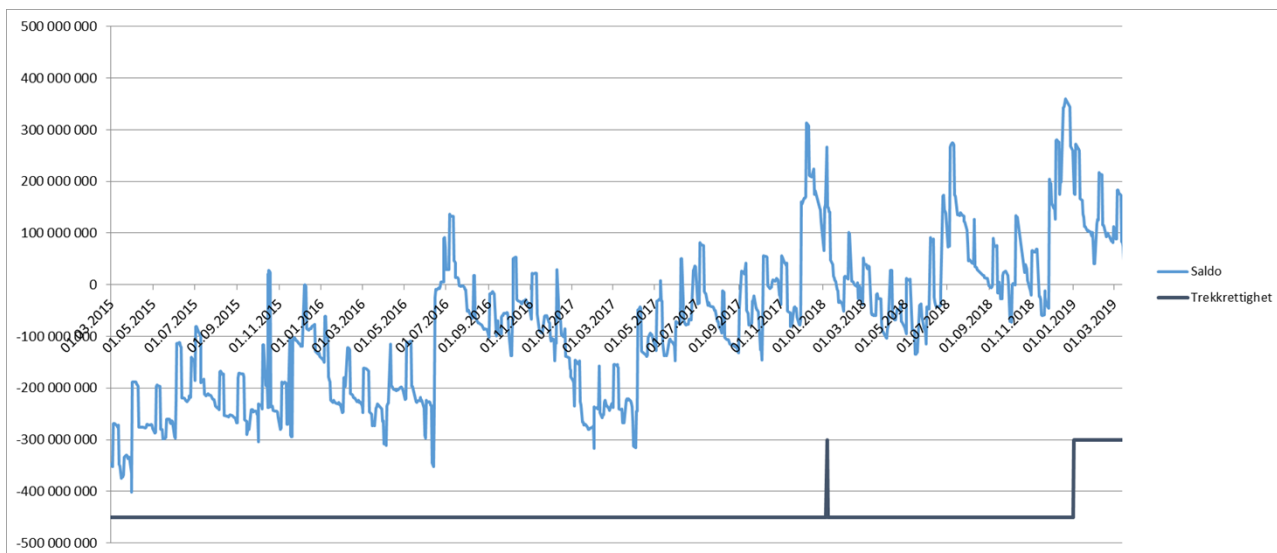
**I tabellene over og under viser brutto lønn regnskap mot budsjett. I desember er budsjettet lavt. Dette skyldes budsjettering av premieavvik som føres mot slutten av året. Det samme gjelder avregning av løpende premie.*

Utvikling brutto lønn, hiå

Økonomirapport HK, eks. VAR og Havn

Periode 03/19	Regnskap	Årsbudsjett, opprinnelig	Årsbudsjett, inkl. endring	Årsprognose	Prognoseavvik
Fellesinntekter	-354,5	-1 596,7	-1 596,7	-1 596,7	-
Brutto lønn	392,7	1 394,2	1 395,7	1 416,4	-20,7
Refusjoner	-11,4	-43,0	-43,0	-51,2	8,2
Netto lønn	381,3	1 351,2	1 352,7	1 365,2	-12,5
Andre utgifter	179,4	836,2	852,8	857,9	-5,1
Andre inntekter	-109,9	-590,7	-608,7	-626,3	17,6
Totalt	96,4	-	-	0,0	-0,0

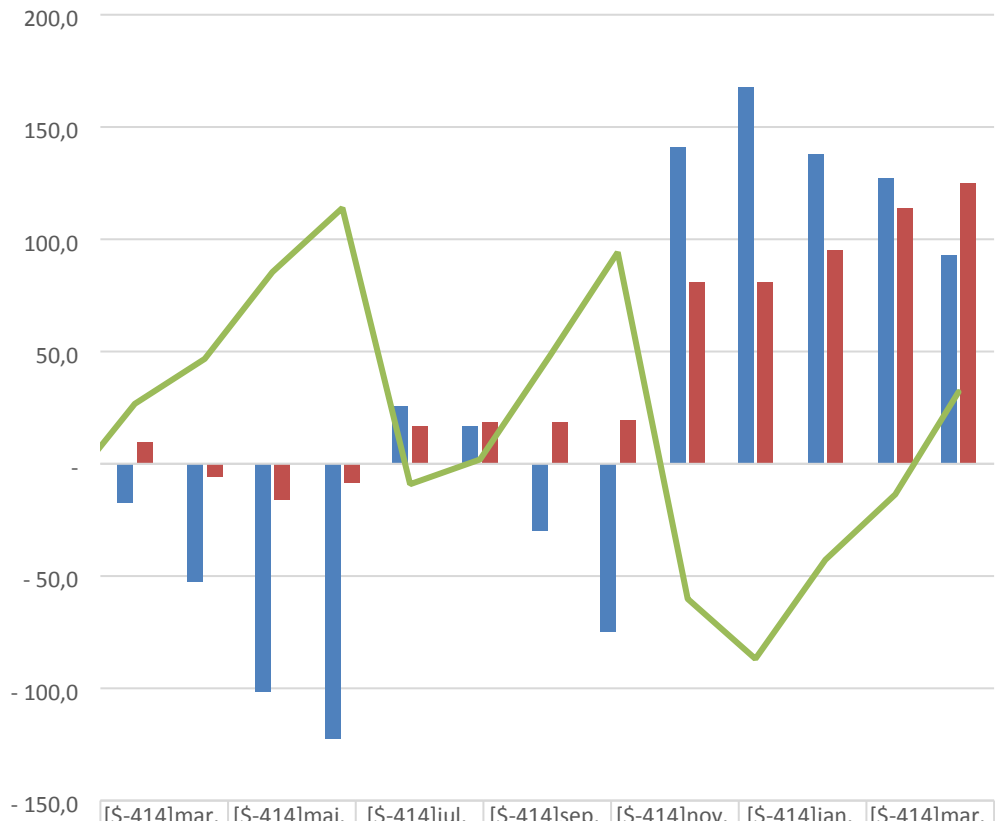

Ubrukte lånemidler er inkludert i grafen ovenfor. Det er ikke tatt opp nye lån siden november og desember 2018. Størstedelen av dette ble brukt til å finansiere investeringsregnskapet for 2018, men det er likevel nær 92,8 mkr i ubrukte lånemidler ved utgangen av mars 2019. Dette må sees opp i mot fremdriften innenfor investeringsprosjekt de første månedene av 2019.

	mar.18	apr.18	mai.18	jun.18	jul.18	aug.18	sep.18	okt.18	nov.18	des.18	jan.19	feb.19	feb.18
Ubrukte lånemidler andre*	-22,2	-57,4	-127,1	-151,54	7,6	-1,3	-45,8	-102,8	112,8	146,9	117,3	106,6	72,2
Ubrukte lånemidler startlån	3,5	3,5	24,2	27,8	16,9	16,7	14,7	26,7	26,7	19,3	19,3	19,3	19,3
Ubrukte lånemidler havn	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Sum	-17,3	-52,6	-101,6	-122,5	25,7	16,6	-29,8	-74,8	140,8	167,5	137,9	127,2	92,8

Grafen nedenfor viser likviditetstrekk korrigeret for ubrukte lånemidler. Gjennomsnittlig likviditetstrekk for februar 2019 korrigeres fra 124,8 mill.kr til 32 mill.kr hvis man hensyntar ubrukte lånemidler på 92,8 mill.kr.

Likviditet korrigert for ubrukte lånemidler (mrd kr)

	[\$-414]mar. 18	[\$-414]mai. 18	[\$-414]jul. 18	[\$-414]sep. 18	[\$-414]nov. 18	[\$-414]jan. 19	[\$-414]mar. 19
Ubrukte lånemidler	43,9	- 17,3	- 101,6	25,7	- 29,8	140,8	137,9
Gj.Snitt Likviditets trekk	49,4	9,4	- 16,2	16,6	18,3	80,7	95,1
Korrigert trekk	5,4	26,7	85,4	- 9,1	48,2	- 60,2	- 42,8

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

<Sett inn navn på den eller de som har dokumentert godkjenning av saken i ePhorte – eller slett denne linja>